

Den klassiska intrigen

En berättelse består av ett antal händelser som tillsammans bildar den så kallade *intrigen*. Händelserna är beroende av varandra och kommer därför i en speciell ordning. Ordningen bildar ett mönster. Detta mönster kallas för *den klassiska intrigen*.

- *Exposition:* Läsaren får veta var någonstans och i vilken tid som berättelsen utspelar sig (dåtid, nutid eller framtid). Karaktärerna presenteras.
- *Konflikt:* Konflikten är det viktigaste hindret för huvudpersonens kamp att nå sitt mål. Man kan säga att det är berättelsens viktigaste beståndsdel. Utan en konflikt finns det inte så mycket att berätta.
- *Stegring:* Besvären för huvudrollsinnehavaren ökar. Fler och jobbigare besvär innebär ökad spänning. Stegringen är oftast berättelsens största parti.
- *Klimax:* Konflikten når sitt slut. Berättelsen är som mest spännande.
- *Nedåtgående:* Resultatet av konflikten visas. Berättelsen lugnar sig.
- *Upplösning:* Berättelsens slut. Lösa ändar knyts ihop.

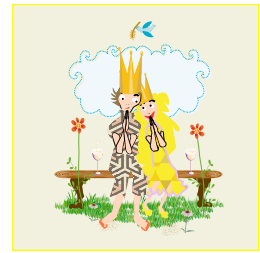
Exemplet De tre bockarna Bruse

Även om mönstret gäller främst noveller går mönstret att finna också i sagor, romaner och filmer. Som exempel kan man ta sagan *De tre bockarna Bruse*.

- *Exposition:* Sagan inleds med att bockarna vill gå till ängen för att äta sig mätta. På vägen till ängen finns det en träbro som är byggd över en häftig fors och den träbron är de tvungna att ta sig över.
- *Konflikt:* Det bor ett elakt troll under träbron.
- *Stegring:* Trollet hotar de två första bockarna.
- *Klimax:* Klimaxet infaller när den tredje och största bocken Bruse stångar ner trollet i forsen.
- *Nedåtgående:* Det nedåtgående partiet är då de tre bockarna Bruse samlas på ängen och börjar äta.
- *Upplösning:* I berättelsens slut sägs att ”är de inte mätta så äter de väl än”.

Exemplet Häxan och lejonet

Ett långfilmsexempel är *Berättelsen om Narnia – Häxan och lejonet*.

- *Exposition:* Det startar med ett bombanfall över London. I London lever syskonen Lucy, Edmund, Susan och Peter tillsammans med sin mamma. Mammans beslut att skicka iväg barnen till en professor som bor i ett gammalt hus på landet. I huset finner Lucy ett stort garderobsskåp som leder till det magiska landet Narnia. Tillsammans stiger syskonen in i landet och möter snart olika varelser.
- *Konflikt:* Konflikten inleds då vi får veta att den onda Vita häxan har tagit över makten. Herr och fru Bäver berättar om profetian som säger att fyra människobarn ska rädda Narnia. Profetian säger också att människobarnen ska bli kungar och drottningar.
- *Stegring:* Det största partiet av berättelsen är stegringen. Bland annat blir Edmund tillfångatagen av Vita häxan men lyckas till slut fly. Det stora lejonet Aslan, som är Vita häxans huvudmotståndare, samlar sin armé och hjälper de fyra syskonen i kampen för ett fritt Narnia.
- *Klimax:* Filmens klimax är det stora slaget mellan Vita häxans onda armé och lejonet Aslans goda armé. De goda går vinnande ur striden.
- *Nedåtgående:* I den nedåtgående delen av filmen kröns de fyra barnen till kungar och drottningar över Narnia.
- *Upplösning:* Upplösningen inleds då syskonen flera år senare hittar tillbaka till utgången från garderoben. De tar sig tillbaka till människornas värld och möter professorn. Också han känner till Narnia.

Motiv

Stycken av en intrig kan vi känna igen i flera folksagor. Sådana stycken kallas för *motiv*. Vanliga folksagomotiv är:

- Fattig pojke lämnar hemmet och finner lyckan.
- Fattig flicka med elak styvfamilj vinner slutligen kärlek.
- Pojken/prinsen räddar prinsessan.
- Människor förvandlas till djur och någon annan måste hjälpa till att lösa förtrollningen.
- Förtrollning eller magisk dryck gör att huvudpersonen faller i djup sömn. En hjälpare måste hjälpa till att lösa förtrollningen.
- Det finns ett problem som kungen inbjuder rikets unga män att ta bort.